

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000104749

Datum
5 maart 2026

Opgesteld door

Samengewerkt met
PDD en RvIG

Bijlage(n)
3

Aan
Van

Staatssecretaris BZK
CZW en PPD

nota

Nota naar aanleiding verslag EK bij wijziging Paspoortwet
in verband met ontvlechting Nederlandse identiteitskaart

Aanleiding

De Eerste Kamer heeft op 17 februari 2025 verslag uitgebracht over het wetsvoorstel wijziging van de Paspoortwet in verband met de ontvlechting van de Nederlandse identiteitskaart. De beantwoording van het verslag is gereed en wordt aan u aangeboden.

De Eerste Kamer heeft verzocht de beantwoording op 17 maart a.s. te mogen ontvangen.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd:

- akkoord te gaan met de nota naar aanleiding van het verslag en verzending ervan naar de Eerste Kamer;
- daartoe de nota naar aanleiding van het verslag en de aanbiedingsbrief te ondertekenen.

Kern

Alleen de BBB-fractie in de Eerste Kamer heeft vragen gesteld. Deze zien op de onderwerpen impactanalyse, Friese taal en opslag van gezichtsopnames.

Toelichting

Met dit wetsvoorstel worden de regels over de Nederlandse identiteitskaart uit de Paspoortwet overgeheveld naar een separate wet, de Wet op de Nederlandse identiteitskaart. Dit wetgevingstraject wordt aangeduid als *de ontvlechting*.

Het samenhangende wetsvoorstel Nederlandse identiteitskaart is eveneens in behandeling bij de Eerste Kamer (nota nav verslag is ingezonden in februari jl.). De commissie BIZA van de EK heeft in verband met de samenhang tussen beide wetsvoorstellen besloten ernaar te streven de plenaire afhandeling van beide wetsvoorstellen gelijktijdig te laten plaatsvinden.

Achtergrond ontvlechting

De regels over de Nederlandse identiteitskaart (NIK) staan momenteel in de Paspoortwet, een rijkswet. Dit terwijl de NIK alleen de identiteitskaart is van Europees Nederland en dus een aangelegenheid van Europees Nederland.¹ De regels over de NIK hoeven daarom niet in een rijkswet te worden geregeld en

¹ De landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk en de BES hebben eigen identiteitskaarten.

worden uit de Paspoortwet ontvlochten en in een separaat (samenhangend) wetsvoorstel op de Nederlandse identiteitskaart opgenomen.

Voorliggende wijziging van de Paspoortwet ziet op de ontvlechting van de regels over de NIK uit de Paspoortwet. Het betreft een juridisch-technische operatie.

Inhoudelijk bevatten de voorstellen geen nieuw of gewijzigd beleid. In het aanvraag- en uitgifteproces van identiteitskaarten verandert er niets.

Onze referentie

2026-0000104749

Datum

5 maart 2026

Aanleiding ontvlechting

Aanleiding voor de ontvlechting is tweeledig: de landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk hebben er herhaaldelijk op gewezen dat een regeling van de NIK in een rijkswet – en dus hun betrokkenheid – niet noodzakelijk is. Het is nu voor hen onnodig belastend dat wijzigingen van de regels over de NIK (die dus alleen Nederland aangaan), steeds een rijkswetprocedure moeten doorlopen. Ten tweede leidt de ontvlechting tot een efficiënter wetgevingsproces, omdat geen rijkswetprocedure voor de NIK doorlopen hoeft te worden bij bijvoorbeeld wijzigingen die voortvloeien uit EU-regelgeving.

Vragen Verslag en beantwoording

De Eerste Kamer heeft vragen gesteld over de impact voor gemeenten, het opnemen van de Friese taal op de identiteitskaart en de opslag van gezichtsopnames.

- Over de impact voor gemeenten antwoordt u dat deze impact laag is. Er zijn slechts beperkte gevolgen voor gemeenten, die bestaan uit beperkte aanpassingen in technische systemen, interne en externe communicatie en belastingverordeningen. VNG heeft de gevolgen voor gemeenten ook onderzocht en deelt deze conclusie.
- Over de Friese taal antwoordt u dat het Fries niet kan worden opgenomen op het paspoort of de identiteitskaart, omdat dit juridisch niet mogelijk is (zie hieronder).
- Over opslag van gezichtsopnames antwoordt u dat er gewerkt wordt aan een vernieuwde gecompartmenteerde opslag van biometrische gegevens waarmee gegevens beter kunnen worden beheerd en veiliger tussen de uitgevende instanties kunnen worden uitgewisseld.

Politieke context

De vraag over de Friese taal gaat over een onderzoek dat door het ministerie van BZK is uitgevoerd naar de mogelijkheden om het Fries op te nemen op de NIK en het paspoort. De Tweede Kamer heeft hier in 2024 in een motie om verzocht. Het onderzoek is eind 2025 afgerond. Hieruit bleek dat het Fries niet op het paspoort of de identiteitskaart kan worden opgenomen, omdat dit volgens Europese (EU) en internationale afspraken alleen is toegestaan voor officiële landstalen. Fries is erkend als een regionale taal, maar geen officiële landstaal. Er zijn ook geen voorbeelden van andere EU-landen die regionaal erkende talen op hun identiteitsdocumenten opnemen. Uw ambtsvoorganger heeft de Tweede Kamer eind 2025 daarom geïnformeerd dat de motie niet kan worden uitgevoerd. In deze nota naar aanleiding van het verslag antwoordt u volgens bovenstaande lijn op de door BBB gestelde vragen, met verwijzing naar de Kamerbrief van uw voorganger.

Uitvoering

RvIG voert op dit moment de aanpassingen in technische systemen en communicatie uit die nodig zijn voor de ontvlechting.

Communicatie

De uitgevende instanties van de identiteitskaart (gemeenten, openbare lichamen, Buitenlandse Zaken) zijn (via consultatie) al op de hoogte gebracht van de wijzigingen. Binnenkort zal er vanuit BZK communicatie plaatsvinden richting de uitgevende instanties, met uitleg over de (beperkte) gevolgen.

Onze referentie

2026-0000104749

Datum

5 maart 2026

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Aanbiedingsbrief EK nota naar aanleiding van het verslag EK	Ter ondertekening
2	Nota naar aanleiding van het verslag EK	Ter kennisneming en ondertekening
3	Verslag vaste commissie voor Binnenlandse Zaken EK bij de rijkswet ontvlechting	Ter kennisneming